

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 5

Karlovy Vary

okresní pracoviště Karlovy Vary

Inspekční zpráva

Základní škola

Základní škola, Na Špičáku 292/292, 364 53 Chýše

Identifikátor ředitelství:

600 067 521

IZO:

102 516 979

Zřizovatel:

Obec Chýše, Žižkovo náměstí 18/18, 364 53 Chýše

Školský úřad:

Karlovy Vary, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary

Čj.	052 104/99-5064
Signatura	ke2cs103

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura školy	5
3.3.2 Personální struktura školy	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	6
3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení	6
3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	7
3.7 Výroční zpráva	7
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	7
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	8
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	8
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	8
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	9
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	12
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	12
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	13
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	13
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	14
5 ZÁVĚR	15
5.1 Závěry inspekce	15
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	15
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	15
5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	16
5.5 Další adresáti zprávy	16
5.6 Připomínky ředitele školy	16

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

12. dubna 1999 - 16. dubna 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Bohumil Adamec

Členové týmu: Mgr. Jaroslav Šafránek
Mgr. Alena Rájová
Mgr. Zdenka Spalová

1.4 Ředitel školy

Mgr. Vladimír Nechvátal

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., školský zákon
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 187/96/5-00 ze dne 16. dubna 1996
- rozvrh hodin
- plán hospitací a kontrol
- plán práce školy na školní rok 1998/99
- učební plán, časová rozvržení učiva
- podkladová inspekční dokumentace

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Ve škole se ve všech ročnících vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Nabídka volitelných předmětů:

- německý jazyk pro osmou a devátou třídu
- pěstitelství pro sedmou třídu

Nabídka nepovinných předmětů:

žádná

Nabídka zájmových aktivit:

žádná

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	1	11	6	2
2.	1	11	6	
4.		10	5	
3.	1	10	6	
5.		12	3	2
6.	1	19	9	1
7.	1	15	3	1
8.	1	18	9	
9.	1	19	12	
Celkem	7	125	59	6

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování výchovně vzdělávací činnosti

Ředitel školy má zpracován dokument Koncepce a rozvoj školy, ve kterém charakterizuje současný stav v oblasti materiálně technické, personální, výchovně vzdělávací a organizační. Část, která se zabývá rozvojem, je rozdělena do stejných oblastí. Hlavní vizí je zachování existence školy, která je ohrožována snižujícím se počtem školou povinných dětí v obci a spádovém okolí.

Vedle této zobecněné představy se provoz školy řídí plánem práce na stávající školní rok. Obsahem plánu práce je organizace tohoto školního roku s konkrétními termíny, rozpis úkolů po jednotlivých měsících, organizační a personální struktura, třídnicí a úvazky učitelů i vychovatelky, rozpis mimotřídních povinností, režim a řád školy, pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení, pokyny k vedení pedagogické dokumentace a třídních knih, třídních výkazů i katalogových listů. Kritéria pro udělování osobních příplatků a odměn jsou poslední složkou plánu. U dílčích úkolů je vždy stanovena osobní zodpovědnost za plnění termínů a zadání. Přílohou je plán práce výchovné poradkyně. Vedle rámcového plánu vydává ředitel upřesněné plány na jednotlivé měsíce, které obsahují aktuálně rozpracovaný přehled nejbližších úkolů s konkrétními termíny.

Koncepční záměry školy i roční plán práce jsou dobře promyšleny. Ředitel školy na jejich postupné realizaci pracuje. Tato oblast práce vedení školy je nadprůměrná.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Učební plán školy a osnovy jednotlivých předmětů jsou ve shodě se vzdělávacím programem Základní škola č. j. 16 847/96-2 a s doplňky umožňujícími změny učebního plánu od 1. září 1998. Ředitel školy této možnosti využil v posílení týdenní dotace hodin v jazyce českém a matematice. Volitelným předmětem pro žáky osmých a devátých tříd byl určen jazyk německý, pro žáky sedmé třídy pěstitelství. Nepovinné předměty nejsou ve škole vyučovány. Ředitel školy doporučil učitelům plánování výuky podle tematických plánů, které jsou většinou formální. V průběhu hospitací, kontrolou třídních knih a tematických plánů nebylo zjištěno porušování nebo nedodržování předepsaných učebních osnov.

Učební plány a učební osnovy jsou plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura školy

Kontrolovaná základní škola je školou úplnou, která nespĺňuje zákonnou normu průměrného počtu sedmnácti žáků ve třídě, proto ředitel školy pro tento školní rok spojil na prvním stupni třídu druhou se čtvrtou a třetí s pátou. Škola je neintegrována a nemá právní subjektivitu.

Nízký počet tříd neumožňuje řediteli jmenovat svého zástupce ani zaměstnat administrativního pracovníka. Do širšího vedení školy jmenoval výchovnou poradkyni a dva provozní pracovníky. Školníka a vedoucí školní jídelny pověřil vedením určených zaměstnanců.

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou náležitě vymezeny, dobře je zpracován organizační řád i řád školy. Zpracování ostatních řádů je na běžné úrovni. Chybí řady speciálních či odborných učeben.

Dalšími školskými zařízeními jsou školní družina a školní jídelna.

Není zřízeno metodické sdružení na prvním stupni, předmětové komise na malé škole nemají smysl.

3.3.2 Personální struktura školy

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	7	0	1	0	0	0	3	0
Vychovatelka	1							
Celkem	8	0	1	0	0	0	3	0

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Špatná dopravní obslužnost a problémy se zastupováním chybějících učitelů minimalizují několik let snahu učitelů o další vzdělávání. Navíc ředitel školy nevytvořil žádná motivující kritéria, která by učitele zvyšující si svoji odbornou i pedagogickou kvalifikaci zvýhodňovala.

Vysoké procento odborně i pedagogicky způsobilých učitelů je hlavní pozitivum této oblasti. Nedostatkem je chybějící metodické sdružení a vzdělávání pedagogických pracovníků. Odborné a pedagogické řízení má běžnou úroveň.

3.4 Kontrolní systém školy, kontrola a hodnocení

Základem celého kontrolního systému je plán kontrolní činnosti ředitele školy a dalších pracovníků pověřených řízením. Hlavním obsahem kontrolní činnosti jsou hospitace, při kterých ředitel školy sleduje výchovně vzdělávací proces, dodržování osnov a tematických plánů, práci s talentovanými žáky, formy a metody práce učitelů. Frekvence hospitací je odpovídající počtu pedagogických pracovníků.

Vzhledem k velikosti školy a počtu žáků je problematické zadávání srovnávacích testů mezi třídami. Chybí porovnání výsledků vzdělávání se sousedními školami či účast v jiných, podobných testech celostátního významu. Žáci se jen minimálně zúčastňují odborných olympiád.

Pravidelně je kontrolována pedagogická dokumentace, ve které našla inspekce jen několik nepodstatných chyb. Předepsané kontrolní práce byly v pořádku. Dozory vykonávali učitelé důsledně. Úklid ve všech prostorách školy byl bez závad. Špatnou kvalitu měla většina tematických plánů, které jsou ředitelem školy vyžadovány.

Kritéria osobních příplatků a odměn jsou stanovena, ale nedostatečně preferují mimoškolní činnost učitelů a jejich další vzdělávání.

Kontrolní činnost vykonává především ředitel školy, který o většině provedených kontrol vede záznam. Zpětná vazba funguje částečně. Systém má běžnou úroveň.

3.5 Informační systém školy - vnitřní a vnější

Informace vstupující do školy přichází k řediteli, který rozhoduje, komu bude předána, případně kdo ji zpracuje. Oficiální písemné informace, které školu opouštějí, musí být parafovány ředitelem školy.

Vnitřní informační systém je založen na celoročním plánu práce, který je rozpracováván a konkretizován do plánů jednotlivých měsíců. Aktuální informace jsou zveřejňovány na informační tabuli ve sborovně, případně na pedagogických radách či provozních poradách.

Vnější informační systém je založen na spojení mezi školou a rodiči popř. veřejností. Mezi školou a rodiči je hlavním zdrojem informací žákovská knížka. Čtyřikrát do roka jsou rodiče zváni na třídní schůzky. Mimo oficiální schůzky mohou školu navštívit kdykoliv podle potřeby. Dopisy rodičům jsou dalším zdrojem informací především u problémových žáků, stejně jako individuální pohovory s rodiči.

Směrem k veřejnosti se škola prezentuje minimálně.

Informační systém je funkční a je hodnocen jako průměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Škola vede povinnou dokumentaci podle § 38a zákona č. 258/1996 Sb., školský zákon.

- Rozhodnutí ŠÚ Karlovy Vary o zařazení do sítě škol čj. 187/96/5-00 k 1. 9. 1996 je uloženo u ředitele školy.
- Pedagogická dokumentace je úplná a je vedena na předepsaných formulářích. Zjištěné nedostatky formálního charakteru byly nepodstatné a v průběhu inspekce byly odstraněny.
- Správní řízení má drobné formální nedostatky.
- Hospodářská dokumentace nebyla kontrolována.

Vedení povinné dokumentace nevykazovalo žádné zásadní nedostatky, proto ho ČŠI hodnotí jako průměrné.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/98 obsahuje všechny části ve shodě s § 17e odst. 2, 3 a 4 zákona č. 139/1995 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství. Je zpracována stručným a věcným způsobem. V pedagogické radě byla projednána dne 28. srpna 1998. Osobně byla doručena zřizovateli a zaslána na Školský úřad v Karlových Varech dne 10. září 1998.

Obsah předložené výroční zprávy hodnotí ČŠI jako průměrný.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Čerpání rozpočtu školy není dobře vyvážené. Žákům chybí některé učebnice, jiným jsou zdarma rozdávány pracovní sešity. Učebnice jsou objednávané podle přání jednotlivých učitelů. Mnohé pomůcky jsou nefunkční či zastaralé a potřebují nahradit. Evidence je v pořádku.

Ředitel školy nepřilíh důrazně prosazuje správné zásady nákupu nových učebnic a pomůcek, proto je tato část hodnocena jako spíše podprůměrná.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Budova školy byla postavena v šedesátých letech a tvoří výraznou dominantu obce. V objektu je devět učeben, z nichž jediná je odborná, pět je polooborných (zařizeny jsou jako odborné, ale jsou využívány i jako kmenové) a tři kmenové na prvním stupni. Navíc má škola cvičnou kuchyň. Kabinety jsou situovány zvlášť. Na každém ze dvou podlaží je WC pro chlapce a dívky. Šatny jsou průchozí, klecového typu.

Školní družina je umístěna v jediné místnosti v přízemí. Jídelna je vzdálena cca 300 metrů. Tělocvičnu škola nemá, jako provizorium slouží upravená chodba v suterénu. Pozemek pro výuku pracovní činnosti je v těsné blízkosti školy, stejně jako fotbalové a volejbalové hřiště s doskočištěm a víceúčelovou gymnastickou konstrukcí.

Vybavení školním nábytkem je dostatečné. Pomůcek je relativně mnoho, ale množství z nich je zastaralé nebo nefunkční. Audiovizuální techniky je přiměřené množství. Jediný zastaralý počítač v ředitelně školy dokumentuje největší slabinu školy v oblasti materiálního zabezpečení.

Učebnice zatím nejsou kompletní. Pracovní sešity dostávají žáci zdarma.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti umožňují realizovat vybraný vzdělávací program a jsou na běžné úrovni.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Třídy, polooborné i odborná učebna, vyhovují psychohygienickým podmínkám kladeným na školská zařízení. Mají odpovídající velikost, jsou čisté, dostatečně světlé s možností kvalitního umělého osvětlení, přiměřeně vytopené. Klasické židle a stolky odpovídají věku žáků, jsou nepoškozené a plně funkční. Estetická úroveň zvyšuje pocit příjemného pracovního prostředí.

Nedobrá je stav kabinetů. Jsou přeplněné velkým množstvím nepoužívaných pomůcek většinou zastaralých a nefunkčních. Slouží jako sklady a delší pobyt v nich je nemožný.

Chodby jsou dostatečně široké a umožňují bezpečný pohyb žáků o přestávkách. Nejsou zde zřízeny žádné odpočinkové kouty ani nejsou instalována sportovní zařízení. Velké přestávky v případě příznivého počasí tráví žáci na hřišti nebo před budovou, malé ve třídách.

Improvizovaný prostor pro výuku tělesné výchovy v suterénu budovy nevyhovuje. Je malý, nepříliš bezpečný a nehygienický. Hřiště bylo v pořádku, travnaté plocha nebyla přerostlá, povrch volejbalového hřiště byl upravený. Doskočiště vyhovovalo potřebám.

Psychohygienické podmínky školní družiny mají běžnou úroveň, naproti tomu špatný stav jídelny donutil zřizovatele přemístit ji od začátku příštího školního roku do mateřské školy, která je v těsném sousedství školy.

Rozvrh vyučovacích hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků a učitelů.

Pitný režim zaveden není, škola neprovozuje žádný bufet.

Hezké prostředí tříd kontrastuje se stavem kabinetů, přesto škola působí příznivým dojmem. Psychohygienické podmínky umožňují realizovat vybraný vzdělávací program a jsou na běžné úrovni.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

První stupeň

Na prvním stupni se vyučuje ve spojených třídách 2. a 4. ročník, 3. a 5. ročník, pouze 1. ročník je samostatný. Spojení ročníků ovlivňuje i organizaci vyučování. Učitelky pracovaly s žáky různého věku způsobem pro tento typ tříd obvyklým. Střídaly přímou práci s jedním ročníkem, zatímco žáci druhého pracovali na uložených úkolech. V obou věkově smíšených třídách jsou na střídání práce pod přímým vedením učitelky a na samostatnou práci navyklí, vzájemně se neruší, naopak jsou vedeni ke spolupráci.

Úspěšné výsledky a dobrá kvalita znalostí byla hodnocena v hodinách, v nichž byl stanoven přiměřený a odpovídající cíl a kde dostávají žáci hodně příležitostí ke spoluúčasti, jsou vybízeni otázkami, drobnými úlohami k samostatnému řešení.

Po sledovaných vyučovacích hodinách bylo s vyučujícími hovořeno o cílech předmětu i konkrétních cílech hodin a prioritách v jejich práci.

Hodnocení hodin se pohybuje v pásmu nadprůměrné až běžné úrovně. Převažovala kladná zjištění. Všechny hodiny měly klasickou stavbu, ale často se uplatňovaly progresivní dílčí metody, např. bylo využíváno mezipředmětových vztahů, činnosti se často střídaly, vyučující nezapomínali na závěrečné zhodnocení. V méně efektivních hodinách převažovalo frontální vyučování s pasivní rolí žáků, nedostatky byly také v oblasti hodnocení a motivace.

Prezentovaná úroveň znalostí a dovedností žáků byla dobrá. Při řešení zadaných úkolů prokázali dostatek samostatnosti. Výstižné a přesné vyjadřování jim činí potíže. Svě vyučující respektují a bez zábran s nimi komunikují.

Výuka na prvním stupni má běžnou úroveň.

Český jazyk

Pro výuku předmětu jsou zpracovány tematické plány, jejich obsah je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Odborně i pedagogicky způsobilá vyučující použila v hospitovaných hodinách rozmanité formy výuky, většinou frontálního charakteru, střídal se výklad s řízeným rozhovorem, samostatným klasifikovaným pracím vždy předcházela příprava. V hodinách bylo často zařazeno hlasité i tiché čtení textu (čtenářské dovednosti žáků jsou velmi slabé), interpretace literárních ukázek vycházela ze zkušeností i schopností žáků. Výklad teoretických jazykových pojmů byl nutně zjednodušen, tempo získávání nových poznatků je pomalejší.

Žáci jsou velmi pozitivně motivováni přístupem vyučující, všechny činnosti probíhaly bez jakéhokoli stresu, často byly slyšet pochvala či povzbuzení. Pokyny k práci získávají žáci jasně a srozumitelně, vyučující vedla všechny hodiny s klidným a trpělivým přístupem. Atmosféra v hodinách byla většinou pracovní, žáci jsou velmi ukáznění, pomalejší tempo však někdy vedlo k jejich pasivitě.

V hodinách bylo efektivně využito učebnic a ukázek z tisku. Kontrolovány byly i vybrané žákovské písemnosti (slohové práce, diktáty), práce jsou zadány i hodnoceny přiměřeně věku i schopnostem žáků.

Úroveň výuky předmětu je na základě posouzení hospitovaných hodin i souvisejících činností hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Anglický jazyk

Výuka probíhala pod vedením zkušeného učitele bez odborné způsobilosti. Způsob vedení hodin vychází z předpokladu, že žáci mají slabší znalosti i dovednosti v jazyce

mateřském, proto je nutná zvýšená motivace. V hodinách se účelně a velmi často střídaly formy práce, využito bylo vedle magnetofonových nahrávek i vlastní hudební produkce vyučujícího. K procvičování a upevňování základní slovní zásoby sloužilo zařazení soutěží a her, což žáci spontánně akceptovali. Velký důraz je kladen na správnou výslovnost, pozornost je věnována i písemnému projevu, často uplatňovanou metodou je čtení s překladem.

Ke kladům hospitovaných hodin patřila i skupinová práce spojená s pohybem žáků po učebně, zařazení frontálního způsobu výuky bylo účelné při opakování a výkladu nových pojmů. Gramatické znalosti jsou žákům předkládány s minimálním teoretizováním, spíše jsou nenásilně začleněny do praktické konverzace.

Výuku anglického jazyka hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

Německý jazyk

Jednu ze dvou hospitovaných hodin německého jazyka vyučovala učitelka bez odborné i pedagogické způsobilosti a s minimální pedagogickou praxí, Učila bez sebemenší trémy, měla příjemný projev i přesvědčivý výklad, kterými motivovala žáky. Frontální způsob výuky dobře doplňovala přehledným zápisem na tabuli. Chyběl jí však větší kontakt se žáky, některé po celou hodinu neaktivovala. S výjimkou knihy a tabule nepoužila žádných pomůcek.

Druhou hodinu vyučoval učitel s dlouholetou praxí. K žákům byl tolerantní a málo náročný, atmosféra při hodině byla neklidná. Svě zkušenosti však využil při skladbě hodiny, která byla pestřejší a zajímavější než u kolegyně. U žáků se nesetkal s přílišným pochopením, většina z nich nebyla ochotna spolupracovat. Připravené pomůcky využil k soutěži mezi žáky, které se tímto způsobem snažil motivovat.

Ani jeden z vyučujících nestanovil cíl hodiny, konec hodin byl uspěchaný, chybělo opakování i hodnocení. Žáci v průměru vykazovali odpovídající kvalitu vědomostí.

Výuku německého jazyka hodnotí ČŠI jako průměrnou.

Matematika

Obávaný předmět vyučuje zkušený vyučující s dlouholetou praxí, jehož erudice se odráží především v dokonalé znalosti všech úskalí probíraného učiva, odhadu možností třídy i jednotlivých žáků. Vyučovací hodiny mají velmi svižné pracovní tempo, kromě důsledného opakování numerických dovedností (mj. počítání s výhodou a z paměti) se vyučující soustřeďuje na řešení praktických úloh, z kvalitních moderních učebnic. Praktické pojetí výuky je s ohledem na většinové ambice a možnosti žáků zcela na místě, posun v kvalitě znalostí žáků s každým dalším ročníkem byl zřetelný. Z metodického hlediska bylo pojetí hospitovaných hodin podobné, základem byl řízený rozhovor s maximální snahou o aktivizaci jednotlivých žáků jak u tabule, tak v lavicích. Důslednost a náročnost vyučujícího se týká rovněž přesnosti a formy grafických zápisů.

Netradiční, poněkud emotivní, způsob komunikace vyučujícího většině žáků zřejmě nevdává, vnímají ho jako přirozený projev společného pracovního zaujetí. V hodnocení žáků převládá kritika nad pochvalou, v duchu zásady posílení jejich pozitivní motivace by stálo za zvážení častější ocenění výrazně aktivních žáků nebo individuálního úspěšného samostatného řešení problému orientačními známkami v průběhu hodiny či v jejím závěrečném hodnocení.

Výuka matematiky je po odborné i metodické stránce na velmi dobré úrovni, její efektivitu potvrzuje především vzpomínaný zřejmý vzestup úrovně vědomostí žáků směrem k vyšším ročníkům druhého stupně, celkově je úroveň předmětu hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Přírodovědné předměty - fyzika, přírodopis a chemie

S výjimkou fyziky vyučují trojici přírodovědných předmětů učitelé plně odborně i pedagogicky způsobilí. Všechny hospitované hodiny byly kvalitně připraveny a měly velmi dobrou odbornou i metodickou úroveň. Důraz byl kladen na srozumitelný, názorný výklad, například v hodině fyziky žáci se zájmem experimentálně ověřovali zákonitosti tepelné výměny, vhodně byly využívány pomůcky, zpětný projektor, v přírodopisu ukázky ze školních sbírek. Vyučujícím se dařilo udržet pozornost a zájem žáků v průběhu jednotlivých vyučovacích hodin, vesměs charakterizovaných značným pracovním zaujetím a mírou žákovské aktivity, vyučující dávali žákům maximum prostoru pro prezentaci svých vlastních praktických postřehů a zkušeností. Za zmínku stojí velmi dobře organizovaná skupinová práce v hodině fyziky.

Společným pozitivním rysem navštívených hodin bylo klidné a vstřícné pracovní klima ve třídách, umožňující i slabším žákům pracovat v hodině aktivně a bez stresu. Rovněž v těchto předmětech by mohla být aktivita a motivace žáků navíc umocněna oceněním nejlepších jednotlivců nejen pochvalou, ale i orientační známkou, v tomto směru ani jeden z vyučujících nevyužil nabízených možností (v souvislosti se vzpomínanou spontánní aktivitou ve třídách).

Celkově objektivně nižší ambice žáků předurčují způsob práce vyučujících a kladou zvýšené nároky na metodickou úroveň výuky trojice náročných přírodovědných předmětů, což oba vyučující zvládají skutečně velmi dobře a inspekce tudíž úroveň výuky těchto předmětů hodnotí jako spíše nadprůměrnou.

Dějepis

Učivo předmětu je v souladu s učebními osnovami rozvrženo v tematických plánech, hospitované hodiny byly velmi dobře připraveny i časově zorganizovány.

Vyučující využívá výkladové metody, kdy převládá čtení nové látky z učebnice. Průběžně vzniká zápis na tabuli, který žáci zaznamenávají do sešitů. Žáci tento způsob akceptují a jsou na něj viditelně zvyklí, obtížnost textu a s tím spojená nutnost upřesňování a objasňování souvislostí však zpomaluje tempo výuky a snižuje její efektivitu. K výrazným kladům sledovaných hodin patří objektivní a motivační hodnocení žáků a zřetelná zpětná vazba – žáci se často a se zájmem vyjadřují k probíranému tématu, vyučující využívá i jejich souvisejících znalostí z literatury, filmu apod.

V hodinách byla vytvořena pozitivní atmosféra, vyplývající z hezkého vztahu vyučujících a žáků.

Výuka předmětu je na běžné úrovni.

Zeměpis

Obě hodiny zeměpisu byly téměř bezchybné. Vyučující s odbornou i pedagogickou způsobilostí dokázal bezprostředním a kamarádským projevem motivovat žáky ke vzájemné spolupráci. Atmosféra při hodinách byla uvolněná, ale veskrze pracovní. Žáci dobře reagovali na podněty učitele, který se snažil zapojit do hodiny všechny zúčastněné. Přirozená autorita mu dovolila využít skupinové vyučování i individuální přístup, mohl nechávat žáky samostatně pracovat. Efektivita hodin byla vysoká.

K nástěnné mapě mohl přidat další pomůcky, kterými by průběh hodiny učinil ještě zajímavější, závěr hodin byl v obou případech uspěchaný.

Předložené tematické plány souhlasily s osnovami i se zápisy v třídní knize.

Úroveň výuky obou hodin zeměpisu hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

Tělesná výchova

Přesto, že všechny hospitované hodiny vyučovali učitelé bez odborné způsobilosti, jejich úroveň nebyla špatná. Využili možnosti dobrého počasí a s jedinou výjimkou cvičili venku. Hodiny měly správnou strukturu, učitelé se nedopouštěli žádných hrubých metodických chyb. Vhodně zařazovali pořadovou přípravu, využívali samostatné práce žáků k vedení rozcvičky, efektivita i intenzita hodin byla na odpovídající úrovni. Učitelé jsou dobrými organizátory. Poněkud nestandardní je přístup k žákům u jednoho ze tří hospitovaných, který se projevuje přehnanou reakcí na chyby a chování jednotlivých žáků nebo celé skupiny.

ČŠI hodnotí úroveň vyučovacích hodin tělesné výchovy jako průměrnou.

Občanská výchova

Hospitované hodiny měly rozdílný charakter, spojuje je snaha vyučujících o zdůraznění výchovné složky předmětu a účelná aktualizace probírané látky. Nejčastěji použitou metodou výuky byl řízený rozhovor, ze strany učitelů dobře vedený. Žákům není nic vnucováno, mohou se volně vyjádřit k problému, vyučující jejich neujasněné názory či postoje strukturují a dávají do souvislostí. Tato pozitivní spolupráce probíhá jen s některými žáky, většina je pasivních. Výuka obsahovala i menší metodické nedostatky (neefektivní práce s učebnicí, nedynamický průběh části jedné z hodin).

Ke kladům výuky patří citlivá výchova k toleranci, tento fakt souvisí i s vytvořenou motivující atmosférou.

Úroveň občanské výchovy je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Vedení školy i učitelé používají při sledování výsledků učení klasické nástroje v podobě ústních zkoušení u tabule i v lavicích, zadávají kontrolní práce, prověrky i testy, které podle potřeby zakládají. Kontrolou bylo zjištěno, že písemnosti žáků jsou řádně opravovány a hodnoceny. Většina učitelů kontroluje a parafrázuje požadované sešity. Domácí úkoly jsou zadávány v odpovídajícím množství. Hlubší analýzy nejsou prováděny. Evaluační metody škola nepoužívá. Žáci se jen sporadicky zúčastňují odborných olympiád.

Na úroveň výsledků učení má vliv nejen výchovně vzdělávací proces, ale i nepříliš dobré sociální poměry, komplikované dojíždění žáků ze spádových obcí, kvalita okolních malotřídních škol a výuka ve spojených třídách na prvním stupni zdejší školy. Přes všechny vyjmenované problémy nevykazují předložené klasifikační přehledy žádný nestandardní jev. Podobné jsou i výsledky zadávaných písemných prací z jazyka českého a matematiky. Pozitivním jevem je nízký počet žáků ve třídách.

Na základě shlednutých hospitovaných hodin lze konstatovat v průměru solidní vědomosti většiny žáků i odpovídající pracovní aktivitu a zájem o výuku.

Výsledky učení odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu. ČŠI je hodnotí jako průměrné.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

V této oblasti jasně vynikají přednosti malé školy. Důkladná znalost nejen žáků, ale i podstatné většiny rodičů, čas na vzájemnou komunikaci či možnosti rychlého řešení všech problémů podle kvalitního školního řádu, jsou některé z nich.

Proto ve škole nemají žádné problémy se šikanou, užíváním návykových látek či jinými problémovými jevy. Zanedbatelný je i počet neomluvených hodin. Chování žáků v době

inspekce bylo na velmi dobré úrovni. Potvrzením těchto zjištění byly odpovědi rodičů v dotazníku.

Škola věnuje výchovné složce patřičnou pozornost. Výsledkem je bezproblémové sociální klima. Tuto oblast hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství ve škole vede učitelka, která tento obor vystudovala na Pedagogické fakultě v Praze a v roce 1989 úspěšně složila závěrečnou zkoušku.

Základem její činnosti je dobře sestavený plán práce. Pozornost upřela na vycházející žáky, na žáky dyslektické a podobně postižené, na prevenci před návykovými látkami a na projevy předcházející šikaně či šikanu samotnou.

Vycházející žáky a rodiče informuje o možnostech studia na středních školách, konzultuje možnosti jednotlivých žáků, pomáhá s vyplňováním přihlášek a dbá na dodržení určených termínů.

Největší pozornost věnuje dětem s vývojovými vadami. Všechny jsou registrovány ve školní kartotéce, která obsahuje u každého žáka charakteristiku postižení, zprávy z vyšetření pedagogicko - psychologickou poradnou a způsob individuální péče, kterou poskytuje škola. Tato péče se vztahuje na vybrané žáky s největšími problémy, kteří jednou až dvakrát v týdnu v době vyučování i po vyučování navštěvují dyslektický kroužek.

Předložená dokumentace byla v pořádku, výchovná poradkyně podle potřeby poskytuje konzultace, rodiče jsou s její prací pravidelně seznamováni na třídních schůzkách. Rodiče vycházejících žáků jsou zváni do školy v dalších dvou termínech, které korespondují s přijímacím řízením na střední školy. Ředitel školy je s její prací maximálně spokojen.

Zpětná vazba je funkční s výjimkou kontroly plnění individuálních plánů integrovaných dětí.

Výchovné poradenství na škole plní stanovené úkoly. Vycházející žáci i jejich rodiče mají dostatek informací k volbě povolání, integrovaným žákům je věnována maximální pozornost a pomoc, dostatek účinné prevence je věnováno závadným jevům. Rozsah práce a výsledky výchovné poradkyně hodnotí ČŠI jako nadprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Mimoškolní aktivity nejsou dostatečně rozvíjeny. Jejich rozsah je minimální a nijak neovlivňují život školy. Za zaznamenání stojí slavnostní rozloučení s absolventy školy na zdejší radnici a vyhlášení nejlepších žáků jednotlivých tříd na závěr školního roku.

Školní kola v odborných olympiádách, sportovních a kulturních soutěžích škola nepořádá. S výjimkou olympiády v jazyce českém se další žáci okresních kol v letošním školním roce nezúčastnili. Několik let chybí reprezentanti školy i na dalších okresních kolech sportovních a kulturních soutěží. Sportovní olympiády základních škol se žáci začínají sporadicky zúčastňovat až v poslední době.

Vedení školy nevyužívá možnosti zařadit do rozvrhu výuku nepovinného předmětu, nikdo z učitelů nevede zájmový kroužek. Zatím není založen školní klub Asociace školních sportovních klubů České republiky.

Chybí i prezentace školy na veřejnosti ve formě veřejných vystoupení, vydávání bulletinu či školního časopisu popř. nástěnky na veřejném prostranství.

Možností mimoškolních aktivit částečně využívá školní družina.

Z důvodu absence většiny běžně provozovaných mimoškolních aktivit hodnotí ČŠI tuto část jako podprůměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní jídelna

Je umístěna ve staré, hygienickým podmínkám nevyhovující budově uprostřed obce. Strávníci ze školy docházejí cca 300 metrů přes frekventovanou silnici. Finančně náročný provoz i údržba, zastaralé a nevyhovující vybavení kuchyně donutily zřizovatele integrovat toto zařízení se stejným v sousedící mateřské škole a připravit ho k provozu od začátku příštího školního roku. Nové zařízení bude vyhovovat všem hygienickým požadavkům, výrazně zlepšit pracovní podmínky kuchařek i úroveň stolování.

V současné době tři zaměstnankyně vaří cca 130 obědů, z toho je stovka určena žákům, zbývající pro cizí strávnický. Kvalita podávaných jídel byla dobrá, jídelníček byl pestrý.

Školní družina

Je zřízena z bývalé třídy v prostorách školy. Umožňuje pobyt žákům první až čtvrté třídy a žákům dojíždějícím bez rozdílu věku. Žáci mladší jsou zařazeni do jediného oddělení školní družiny, žáci dojíždějící jsou zapsáni do školního klubu. Počet registrovaných žáků nepřevyšuje určený počet. Kontrolovaná dokumentace školní družiny byla bez závad.

Školská zařízení a kvalita jejich činnosti mají běžnou úroveň.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Posouzením jednotlivých výše uvedených oblastí práce školy lze vymezit následující:

Pozitiva:

- nízký počet žáků ve třídách
- pozitivní sociální klima ve škole
- v průměru dobrá úroveň hospitovaných hodin

Negativa:

- absence mimoškolní zájmové činnosti
- nedostatečný fond učebnic a nových pomůcek

I přes těžkosti se zajišťováním kvalifikovaných učitelů, nedostatkem peněz od zřizovatele i školského úřadu a přes řadu dalších, menších problémů, vytváří vedení školy pro pedagogy, zaměstnance a žáky přijatelné podmínky. Celkově hodnotí ČŠI činnost školy ve sledovaných oblastech jako průměrnou.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- ustanovit metodické sdružení
- vyřadit zastaralé a nefunkční učební pomůcky a učebnice
- založit školní klub Asociace školních sportovních klubů

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu: B. Adamec v. r.

členové týmu: J. Šafránek v. r.

A. Rájová v. r.

Z. Spalová v. r.

V Karlových Varech dne 14. května 1999

5.4 Datum a podpis ředitele kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal dne20. května 1999.....

razítko

Podpis ředitele:V. Nechvátal v. r.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Chyše	23. června 1999	160/99
Školský úřad: Karlovy Vary	23. června 1999	159/99

5.6 Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	nebyly vzneseny